

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΕΑΓΜΕ

2^Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ EUROVOLC

Μεταξύ 27 και 31 Ιανουαρίου 2020 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην Κατάνια της Ιταλίας η 2^η ετήσια συνάντηση του ευρωπαϊκού προγράμματος «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παρατηρητηρίων και Υποδομών Έρευνας για την Ηφαιστειολογία» (**European Network of Observatories and Research Infrastructures for Volcanology - EUROVOLC**).

Κύριος στόχος του τριετούς διάρκειας (2/2018-2/2021) ανταγωνιστικού έργου (HORIZON 2020) EUROVOLC με συνολική χρηματοδότηση 5 εκατομμυρίων €, στο οποίο από την ελληνική πλευρά συμμετέχει η ΕΑΓΜΕ, είναι η προσπάθεια δικτύωσης και ελαχιστοποίησης του κατακερματισμού των δομών ηφαιστειολογικής έρευνας και παρακολούθησης των ηφαιστειών στην Ευρώπη. Ακόμη, η συντονισμένη και κοινή προσπάθεια βελτιστοποίησης και αυτοματισμού τόσο του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στα πολύ-παραμετρικά δίκτυα παρακολούθησης των ηφαιστειών όσο και του λογισμικού διαχείρισης και εκτίμησης – αξιολόγησης των καταγραφών τους ώστε να επιτυγχάνονται τα βέλτιστα και ασφαλέστερα συμπεράσματα, παρέχοντας συγκεκριμένες και ασφαλείς πληροφορίες στις αρμόδιες για την προστασία των πολιτών αρχές. Για την επίτευξη των παραπάνω έχουν σχεδιαστεί τέσσερις θεματικοί άξονες δράσης: Δημιουργία κοινών δομών (Community building), Αλληλεπίδραση Ηφαιστειών – Ατμόσφαιρας, Υπόγειες διεργασίες, Ετοιμότητα και Διαχείριση Ηφαιστειακών Κρίσεων.

Τις τέσσερις ημέρες της συνάντησης (27-30/2/20) εκπρόσωποι όλης της ευρωπαϊκής ηφαιστειολογικής κοινότητας συνόψισαν και συζήτησαν τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του προγράμματος το 2019 και συμφώνησαν τις κύριες κατευθύνσεις που θα οδηγήσουν στην επιτυχή ολοκλήρωση των στόχων του προγράμματος έως τον Φεβρουάριο του 2021 που αυτό ολοκληρώνεται.

Από την παρουσίαση των προκαταρκτικών αποτελεσμάτων των μέχρι σήμερα ερευνών, ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν:

- Η ανίχνευση σε πραγματικό χρόνο και πρόβλεψη της εξέλιξης της ηφαιστειακής δράσης μέσω της συνεχούς μικροσεισμικής διέγερσης (volcanic tremor) λίγες ώρες πριν την εκδήλωση της έκρηξης.
- Τα λογισμικά εργαλεία ακριβούς επαναπροσδιορισμού της μικροσεισμικότητας σε σχεδόν πραγματικό χρόνο (near real time).
- Οι αλγόριθμοι για αυτόματο προσδιορισμό – υπολογισμό της τοπογραφικής παραμόρφωσης λόγω ηφαιστειακής δραστηριότητας, με επεξεργασία δορυφορικών εικόνων (InSAR) και δεδομένων από σταθμούς δορυφορικών πυξίδων υψηλής ακρίβειας (GNSS).

- Ο συσχετισμός σεισμο-ακουστικών καταγραφών υποήχων (infrasounds) για την πρόβλεψη των εκρηκτικών γεγονότων στη διάρκεια μιας ηφαιστειακής διέγερσης, μικρό χρονικό διάστημα (λεπτών) πριν την εκδήλωσή τους.
- Η εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε λογισμικά προγράμματα και υπολογιστικές υποδομές προσομοιώσεων ηφαιστειακών διεργασιών και εκρηκτικών φαινομένων.
- Οι μέθοδοι συν-εκρηκτικής πετρολογικής παρακολούθησης, για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών του μάγματος που τροφοδοτεί την έκρηξη και τυχόν αλλαγών σε αυτές κατά τη διάρκεια της εξέλιξης των γεγονότων.

Παρουσιάστηκε επίσης η πρώτη έκδοση του «Κατάλογου των Ηφαιστειών της Ευρώπης», ο οποίος σε σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι προσβάσιμος στο διαδίκτυο μέσω του κόμβου του EUROVOLC.

Από τις δράσεις του 2019 εκτιμήθηκαν ως ιδιαίτερα επιτυχείς:

- Η συνάντηση εργασίας που πραγματοποιήθηκε 5-7 Φεβρουαρίου 2019, μεταξύ των ηφαιστειακών παρατηρητηρίων, δομών ηφαιστειακής έρευνας και Κέντρων Ενημέρωσης Αεροπλοΐας για Ηφαιστειακή Στάχτη (Volcanic Ash Aviation Centres – VAACs), στο Exeter της Μεγάλης Βρετανίας (έδρα του London VAAC), με τη συμμετοχή και των VAAC Τουλούζης και Ουάσινγκτον. Κύριος στόχος ήταν ο καλύτερος σχεδιασμός και ο συντονισμός σχετικών δράσεων και πρωτοκόλλων επικοινωνίας. Σε συνέχεια αυτής της δράσης έχει ήδη αναγγελθεί αντίστοιχη συνάντηση τον Ιούνιο του 2020 στην Τουλούζη της Γαλλίας, έδρα του ομώνυμου VAAC.
- Η Θερινή Σχολή ηφαιστειολογίας που πραγματοποιήθηκε στην Αίτνα το Σεπτέμβριο του 2019, με θέμα «Κατανοώντας τις υπόγειες ηφαιστειακές διεργασίες». Αντίστοιχη θερινή σχολή οργανώνεται στην Ισλανδία τον Αύγουστο του 2020, με θέμα την «Εκρηκτική Ηφαιστειότητα».

Η συνάντηση ολοκληρώθηκε στις 31/1 με επίσκεψη στην Αίτνα, επιλέγοντας ιδιαίτερες θέσεις ενδιαφέροντος συσχετιζόμενες με τις δράσεις και τους στόχους του προγράμματος.

Στη συνάντηση από την ελληνική πλευρά συμμετείχε ο συντονιστής του προγράμματος για την ΕΑΓΜΕ Δρ ηφαιστειολόγος Γιώργης Βουγιουκαλάκης, υπεύθυνος του Τμήματος Φυσικών Καταστροφών της ΕΑΓΜΕ και Πρόεδρος του Ινστιτούτου Μελέτης και Παρακολούθησης του Ηφαιστείου της Σαντορίνης.

